Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-371 d.d. 8 oktober 2014
(Mr. R.J. Paris, voorzitter, mr. W.H.G.A. Filott mpf en mr. E.L.A. van Emden, leden en mr. E.C. Aarts, secretaris)

Samenvatting

Consument heeft in 2009 een kredietovereenkomst gesloten met Aangeslotene. Consument stelt dat Aangeslotene haar onjuist heeft geadviseerd door haar bij het aangaan van de kredietovereenkomst niet te informeren over en te waarschuwen voor het risico bij overlijden. Ook stelt Consument dat de limiet van een eerder door haar gesloten kredietovereenkomst simpelweg had kunnen worden verlaagd en zij door het advies van Aangeslotene de kredietovereenkomst af te sluiten in een slechtere positie kwam. Naar het oordeel van de Commissie was het een bewuste keuze van Consument om te kiezen voor een product zonder overlijdensrisico. Voorts overweegt de Commissie dat ook in het geval de limiet van de eerder door Consument gesloten kredietovereenkomst was verlaagd, van kwijtschelding van de kredietsom bij overlijden van de echtgenoot van Consument geen sprake was geweest, zodat de stelling van Consument, dat zij door het advies van Aangeslotene in een slechtere positie kwam, niet opgaat. De vordering van Consument wordt afgewezen.

Consument,

tegen

de naamloze vennootschap ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende klachtformulier inclusief bijlagen, ontvangen op 10 januari 2014;
- de brief van Consument van 5 februari 2014, met bijlagen;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.
Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 26 augustus 2014 en aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1. Consument heeft in 2004 tezamen met haar echtgenoot, wijlen de heer C, een kredietovereenkomst ('Privelimiet Plus') gesloten met Aangeslotene met een kredietlimiet van € 2.000,-. In de kredietovereenkomst is, voor zover relevant, het volgende vermeld (waarin met kredietnemer 1A Consument bedoeld wordt):
"Indien Kredietnemer, genoemd onder 1A, overlijdt tijdens de looptijd van deze overeenkomst en
a. dat overlijden plaats vindt voor de 75-jarige leeftijd en
b. tot de dag van overlijden alle verplichtingen uit deze overeenkomst op correcte wijze door kredietnemer werden nagekomen, dan vervalt de verplichting tot betaling van de uit hoofde van deze overeenkomst alsdan bestaande schuld aan de Bank, althans, voorzover deze schuld een bedrag van EUR 25.000,- niet te boven gaat."

3.2. In 2006 hebben Consument en de heer C een nieuwe kredietovereenkomst (wederom een 'Privelimiet Plus') gesloten met Aangeslotene met een kredietlimiet van € 28.000,-. In een bij de kredietovereenkomst behorende bijlage is ten behoeve van Consument wederom een bepaling vermeld als hiervoor weergegeven.

3.3. Consument en de heer C hebben op 8 december 2009 een kredietovereenkomst ('Vrije Leven Krediet') (hierna: 'de kredietovereenkomst') gesloten met Aangeslotene met een kredietlimiet van € 20.000,-. De limiet van het 'Privelimiet Plus' is op dat moment verlaagd van € 28.000,- naar € 1.000,-. In de Productvoorwaarden ABN AMRO Vrije Leven Krediet (hierna: 'de Voorwaarden') is, voor zover relevant, het volgende vermeld:
"5. Alle op grond van de Kredietovereenkomst aan de Bank verschuldigde bedragen van het ABN AMRO Vrije Leven Krediet zullen ineens opeisbaar zijn indien:
(…)
c) Kredietnemer is overleden en de Bank gegronde reden heeft om aan te nemen dat diens verplichtingen uit hoofde van de Kredietovereenkomst niet zullen worden nagekomen;"

3.4. Op een uitdraai uit het computersysteem van Aangeslotene van 5 januari 2010 is, ten aanzien van het in 2009 opgestelde klantprofiel, voor zover relevant, het volgende vermeld:
*"**Klantprofiel Lenen***
(…)
Vindt u het van belang om overzicht te hebben over de geleende bedragen? (aparte administratie, overzicht in de kosten van de lening)
Ja
(…)
Bij bepaalde productvormen wordt bij overlijden van de eerste contractant, mits er geen betalingsachterstand is, de restschuld (tot een bedrag van €25.000) kwijtgescholden. Vindt u het van belang dat de restschuld bij overlijden wordt kwijtgescholden?
Nee
Bent u zich bewust van het risico van inkomstenterugval door werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, pensionering of overlijden van u of uw partner?
Ja"

3.5. De heer C is in januari 2013 overleden, waarna Aangeslotene aanspraak heeft gemaakt op de op grond van de kredietovereenkomst verschuldigde bedragen.

4. De vordering en grondslagen

4.1. Consument vordert vergoeding van de door haar als gevolg van het handelen van Aangeslotene geleden schade.

4.2. Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.

- Aangeslotene heeft Consument en de heer C onjuist geadviseerd door hen bij het aangaan van de kredietovereenkomst niet te informeren over en te waarschuwen voor het risico bij overlijden.
- Het in 2009 opgestelde klantprofiel is niet door Consument en de heer C ondertekend. Consument en de heer C hebben nimmer aangegeven dat zij het niet van belang vinden dat de restschuld bij overlijden wordt kwijtgescholden.
- Consument en de heer C beschikten over een 'Privelimiet Plus', een product waarbij het overlijdensrisico was gedekt, en dat simpelweg verlaagd had kunnen worden naar € 20.000,-. Door het advies van Aangeslotene de kredietovereenkomst af te sluiten, kwam zij in een slechtere positie.
- De parafen op de kredietovereenkomst van 8 december 2009 zijn niet van Consument en de heer C.

4.3. Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

- Consument en de heer C zijn door Aangeslotene uitgebreid op de hoogte gesteld van de eigenschappen van de door hen gesloten kredietovereenkomst.
- Op het Klantprofiel Lenen is door Consument en de heer C aangegeven dat zij het van belang vinden om een (apart) overzicht te hebben van de geleende bedragen. Bovendien hebben zij aangegeven dat zij het niet van belang vinden dat een restschuld na overlijden wordt kwijtgescholden. Op basis van deze antwoorden is de kredietovereenkomst geadviseerd en door Consument en de heer C afgesloten.
- Uit de stukken blijkt dat Consument en de heer C op de hoogte waren van het risico bij overlijden. Zij hebben er zelf voor gekozen het 'Privelimiet Plus' (grotendeels) af te lossen en de kredietovereenkomst, een product zonder overlijdensrisicodekking, te sluiten.
- Op alle contracten staan de handtekeningen van Consument en de heer C. Er is geen enkele twijfel ontstaan bij Aangeslotene omtrent de identiteit van Consument en de heer C en/of de gelijkenis van hun handtekening bij een vergelijking met hun legitimatie.

5. Beoordeling

5.1. De vraag die ter beoordeling ligt is of Aangeslotene toerekenbaar is tekortgeschoten in de nakoming van haar verplichtingen jegens Consument.

5.2. Uit hetgeen tijdens de mondelinge behandeling door partijen werd verklaard maakt de Commissie op dat de heer C eind 2009 Aangeslotene heeft benaderd voor een (ander) krediet. Aanleiding hiervoor was dat de heer C een beter overzicht wenste te hebben van de maandelijks, door hem verschuldigde bedragen. Hoewel Consument terecht opmerkt dat het in 2009 opgestelde klantprofiel niet is ondertekend, is het de Commissie voldoende gebleken dat het klantprofiel met de heer C is besproken en hij met de inhoud daarvan bekend moet zijn geweest. Blijkens het klantprofiel heeft de heer C verklaard dat hij het

niet van belang vindt dat de restschuld bij overlijden wordt kwijtgescholden en zich bewust is van het risico van inkomstenterugval door overlijden.

5.3. Voorts stelt de Commissie vast dat Consument en de heer C de kredietovereenkomst op 8 december 2009 hebben ondertekend. In de kredietovereenkomst zijn de eigenschappen van het product opgenomen. In tegenstelling tot hetgeen vermeld in de overeenkomst van het 'Privelimiet Plus' is in de kredietovereenkomst niet vermeld dat de kredietsom na overlijden van alleen Consument wordt kwijtgescholden. Daarnaast is in de Voorwaarden, die door Consument en de heer C zijn geparafeerd en waarvan Consument door middel van ondertekening van de kredietovereenkomst heeft verklaard ze te hebben ontvangen, bepaald dat alle op grond van de kredietovereenkomst aan de bank verschuldigde bedragen ineens opeisbaar zullen zijn indien de kredietnemer is overleden en de bank gegronde reden heeft om aan te nemen dat diens verplichtingen uit hoofde van de kredietovereenkomst niet zullen worden nagekomen. Door ondertekening van de kredietovereenkomst worden Consument en de heer C geacht kennis te hebben genomen van de inhoud van de overeenkomst, alsmede de op de overeenkomst van toepassing zijnde voorwaarden, en daarmee akkoord te gaan.

5.4. Gelet op het voorgaande oordeelt de Commissie dat het een bewuste keuze was van Consument en de heer C om te kiezen voor een product zonder overlijdensrisicodekking. De klacht van Consument dat Aangeslotene haar en de heer C onjuist heeft geadviseerd door hen bij het aangaan van de kredietovereenkomst niet te informeren over en te waarschuwen voor het ontbreken van overlijdensrisicodekking, faalt derhalve.

5.5. Voor zover Consument zich op het standpunt stelt dat de limiet van het 'Privelimiet Plus' in 2009 simpelweg had kunnen worden verlaagd van € 28.000,- naar € 20.000,- en zij door het advies van Aangeslotene de kredietovereenkomst af te sluiten in een slechtere positie kwam, overweegt de Commissie als volgt. De Commissie stelt vast dat uit bijlage 1 behorende bij de kredietovereenkomst van het 'Privelimiet Plus' van 2006 blijkt dat kwijtschelding van de kredietsom bij overlijden alleen gold in geval van overlijden van Consument. Ook in het geval de limiet van het 'Privelimiet Plus' in 2009 zou zijn verlaagd, was van kwijtschelding van de kredietsom bij overlijden van de echtgenoot van Consument geen sprake geweest, zodat de stelling van Consument niet opgaat.

5.6. Ten aanzien van de stelling van Consument dat de parafen op de kredietovereenkomst niet van haar en de heer C zijn, overweegt de Commissie als volgt. Door Consument wordt niet betwist dat de handtekeningen op de kredietovereenkomst (wel) van haar en de heer C zijn. Zoals hierboven reeds vermeld, zijn Consument en de heer C, door ondertekening van de kredietovereenkomst, gebonden aan de inhoud daarvan. Dat de parafen, zoals door Consument gesteld, niet van haar en de heer C zijn, doet aan het voorgaande niet af.

5.7. Resumerend is de Commissie van oordeel dat Aangeslotene niet toerekenbaar is tekortgeschoten in de nakoming van haar verplichtingen jegens Consument. De Commissie concludeert dat de klacht van Consument ongegrond is en de vordering moet worden afgewezen.

5.8. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.